

باب افعال :

مانند : كَرَّمَ ← اَكْرَمَ يُكْرِمُ اِكْرَامًا .

باب افعال دارای خصوصیتی است و آن اینکه همزه ی آن - در ماضی ، مصدر و امر - همزه ی قطع است یعنی چون در اثناء کلام واقع شود تلفظ می شود و ما بعد خود را از ما قبل قطع می کند^۱.

همزه ی امر آن همان همزه ای است که در ماضی بوده زیرا آن را از مضارع اصلی می گیریم و مضارع اصلی باب افعال **يُأْفَعِلُ** است - **أَفْعَلَ** ← **يُأْفَعِلُ** - که چون در صیغه ی ۱۳ مضارع دو همزه جمع می شد آن را از مضارع انداخته اند.

در مصدر اجوف باب افعال پس از اینکه عین الفعل به جهت قواعد اعلال حذف شد به جای آن یک **تاء** در آخر آورده می شود : **إِقْوَامٌ** ← **إِقَامَةٌ** و **إِعْوَانٌ** ← **إِعَانَةٌ** و ...

رأى چون به باب افعال رود، عین الفعل آن پس از نقل حرکتش بما قبل حذف می شود و در مصدر به جای عین الفعل محذوف یک تاء در آخر می آورند؛ می گوئیم : **أَرَى يُرَى إِرَاءَةٌ** (ارءای ← إراءء ← إراءءة).

ماده هائی مانند : **أَلْحَيَاةُ** و **أَلْعَى** چون به باب افعال روند فقط حکم **معتل** در مورد آنها جاری می شود و نه حکم مضاعف.

^۱ . در مقابل همزه ی قطع، همزه ی وصل است که در بحث امر ثلاثی مجرد معلوم گذشت و در فصل ۳ خاتمه بحث مفصلی از همزه ی وصل و قطع و مواضع هر کدام